

NATIONAAL NOODPLAN 2026

DOSSIER 05

SAMENHANG, BESLUITLOGICA & TOEPASSING

Overkoepelend bestuurlijk integratiedossier

Betreft: Inhoudelijke samenhang, besluitlogica en toepassingsvolgorde van de dossierreeks.

Doel: Het expliciteren en documenteren van de onderlinge samenhang en bestuurlijke toepassing van de reeds vastgestelde dossiers binnen de v2.0-balans.

Relatie tot de strategische, analytische en operationele hoofddossiers:

Dit dossier vormt het sluitstuk en de overkoepelende synthese van de nationale burger-agenda. Waar Dossier 01 de macro-economische koers uitzet, Dossier 02 de cijfermatige bewijslast levert, Dossier 03 de logistieke planning concretiseert en Dossier 04 de institutionele waarborgen verankert, fungeert dit document als het overkoepelende bestuurlijke integratiekader. Het document introduceert geen nieuw beleid, geen aanvullende ramingen en geen nieuwe instrumenten, maar synthetiseert de gehele reeks tot één onwrikbaar en direct toepasbaar systeem van € 25,65 miljard.

Bijlage bij het Nationaal Noodplan 2026

Documentstatus: OFFICIEEL (REVISIE MEI 2026)

Versie: 2.0

Datum: 13 mei 2026

Classificatie: Openbaar

Initiatiefnemer: Immanuel de Heer, Burgercollectief Nationaal Noodplan

Contact: info@nationaalnoodplan.nl / www.nationaalnoodplan.nl

VERGELIJKENDE BELEIDSANALYSE: ECONOMISCHE

SCENARIO'S 2026–2028

Hoofdstukken 1 - 3: Huidig beleid versus Nationaal Noodplan

Deze beleidsanalyse vergelijkt binnen het CPB-basisscenario 2026–2028 de doorwerking van het huidige kabinetsbeleid en het Nationaal Noodplan op basis van de onderliggende beleidsmechanismen, de logistieke uitvoering en de geverifieerde bronverwijzingen. De analyse is inhoudelijk analytisch van aard; redactionele keuzes zijn gemaakt om de leesbaarheid voor een breed publiek te vergroten zonder de onderliggende macro-economische aannames te wijzigen.

De analyse bevat geen alternatieve macro-economische ramingen en pretendeert uitdrukkelijk geen CPB-doorrekening te zijn; de fundamentele verschillen in uitkomst vloeien uitsluitend voort uit de gemaakte beleidskeuzes en de gekozen uitvoeringsmechanismen binnen de sluitende balans van € 25,65 miljard.

Inhoudsopgave

Bestuurlijke samenvatting	4
1. Economisch basisscenario Nederland 2026–2028	5
2. Doorwerking huidig beleid: Economisch scenario 2026–2028	7
3. Doorwerking Nationaal Noodplan: Economisch scenario 2026–2028	8
4. Bronnenlijst en vindplaatsen	11

BESTUURLIJKE SAMENVATTING

Deze samenvatting spiegelt het macro-economische CPB-basisscenario aan de nulmeting van het huidige kabinetsbeleid en de directe doorwerking van het Nationaal Noodplan 2026. Het uitgangspunt wordt gevormd door het officiële CPB-basispad en de bijbehorende varianten. De geconstateerde verschillen in uitkomst vloeien uitsluitend voort uit fundamentele beleidsmechanismen en logistieke uitvoeringskeuzes. Dit dossier fungeert als het overkoepelende samenhang- en toepassingskader voor de bestuurlijke duiding van het huidige beleid en het Nationaal Noodplan binnen één uniform macro-economisch scenario.

Economisch uitgangspunt: CPB-basisscenario

Het gehanteerde referentiekader volgt de officiële macro-economische indicatoren en ramingen uit het CPB Centraal Economisch Plan voor de reeks 2024–2027:

- **BBP-groei:** De reële groei van het bruto binnenlands product bedraagt 1,4% in 2026 en vlakkt af tot 1,1% in 2027 (Bron: CPB kerngegevens).
- **Inflatie (CPI):** De consumentenprijsindex wordt geraamd op 2,3% voor 2026 en daalt naar 2,1% in 2027. Bij onvoorziene schokken op de energiemarkt kan de inflatie in 2026 via de officiële energievarianten echter met circa 0,6 tot 1,5 procentpunt hoger uitvallen.
- **Koopkracht mediaan:** De statische koopkrachtontwikkeling bedraagt 1,4% in 2026 en stagneert volledig op een hard plateau van 0,0% in 2027.
- **Werkloosheid:** De werkloosheid stijgt licht van 4,1% van de beroepsbevolking in 2026 naar 4,3% in 2027.
- **EMU-saldo:** Het financieringstekort van de overheid wordt geraamd op -2,6% van het bruto binnenlands product in 2026 en herstelt naar -1,9% in 2027 (Bron: CPB overheidsfinanciën).

Vergelijking: Huidig beleid versus Nationaal Noodplan

- **Huidig beleid:** Het handhaven van de bestaande systematiek leidt in 2027 tot een volledige koopkrachtstilstand (0,0% mediaan) voor de Nederlandse huishoudens. Dit effect wordt versterkt door een aanhoudend schokrisico op de energiemarkt, wat de overheid in de praktijk dwingt tot het ad-hoc inzetten van aanvullende, kostbare en tijdelijke compensatiemaatregelen achteraf.
- **Nationaal Noodplan:** Het plan hanteert een budgetneutrale herallocatie van € 25,65 miljard (Sectie A) om de vaste lasten voor burgers structureel en direct te verlagen (Sectie B). De integrale koopkracht-matrix valideert hierbij expliciete, gegarandeerde jaarvoordelen per huishoudtype zonder dat er beslag wordt gelegd op de staatsschuld.
- **Mechanisch verschil:** De breuk met het verleden ligt in het methodische principe: het huidige beleid kiest voor reactieve inkomensreparatie achteraf (*ex-post*), terwijl het Nationaal Noodplan kiest voor proactieve kostenverlaging en het structureel wegnemen van de risicoblootstelling via het grootschalige isolatie-offensief (*ex-ante*).

1. ECONOMISCH BASISSCENARIO NEDERLAND 2026–2028

Doel en status

Het vaststellen van het macro-economische referentiekader (het basispad en de bijbehorende varianten) dat als objectief uitgangspunt dient voor de nulmeting van het huidige beleid en de doorwerking van het Nationaal Noodplan 2026.

1.1 Kerncijfers

Het Centraal Planbureau (CPB) geeft de kwantitatieve ankers voor de periode 2026–2027 via de officiële kerngegevens van het Centraal Economisch Plan:

- **BBP-groei:** De reële economische groei bedraagt 1,4% in 2026 en vlakt af tot 1,1% in 2027.
- **Consumptie huishoudens:** Het consumptievolume van huishoudens stijgt met 1,5% in 2026 en groeit door met 1,7% in 2027.
- **Consumptie overheid:** Het overheidsconsumptievolume stijgt met 1,7% in 2026 en vlakt scherp af naar 0,8% in 2027.
- **Investerings:** De totale investeringen inclusief voorraden stijgen met 1,1% in 2026 en trekken aan naar 1,8% in 2027.
- **Uitvoer:** Het exportvolume groeit met 2,3% in 2026 en daalt naar een groei van 1,5% in 2027.
- **Inflatie (CPI):** De raming voor de consumentenprijsindex staat op 2,3% in 2026 en 2,1% in 2027 (Bron: CPB Centraal Economisch Plan).
- **Koopkracht mediaan:** De statische koopkrachtontwikkeling laat een stijging zien van 1,4% in 2026, maar stagneert volledig op 0,0% in 2027.
- **Werkloosheid:** De werkloosheid stijgt licht van 4,1% van de beroepsbevolking in 2026 naar 4,3% in 2027.
- **EMU-saldo:** Het financieringstekort van de overheid komt uit op -2,6% van het bruto binnenlands product in 2026 en herstelt naar -1,9% in 2027 (Bron: CPB Overheidsfinanciën).

1.2 Energieprijschok: inflatievarianten

Het CPB beschrijft expliciete macro-economische varianten waarbij onvoorziene, hogere energieprijzen de inflatie in 2026 direct opjagen. Dit vormt een significante onzekerheid voor de reële koopkracht en de private consumptie:

- **Marktverwachtingen:** Op basis van de actuele marktprognoses stijgt de inflatie in 2026 met een direct effect van +0,6 procentpunt, exclusief tweede-ronde-effecten.
- **Hoge variant:** Bij aanhoudende geopolitieke spanningen en marktstoringen stijgt de inflatie in 2026 met +1,5 procentpunt, wat leidt tot een acute toename van de bestaansonzekerheid (Bron: CPB Inflatievarianten).

1.3 Arbeidsmarkt en productiviteit

De werkloosheid loopt binnen het basisscenario op naar 4,3% van de totale beroepsbevolking in 2027, terwijl de reële arbeidsproductiviteitsgroei historisch beperkt blijft. Dit bevestigt het macro-economische beeld van een gematigde economische groei in combinatie met harde, structurele arbeidsmarktbepalingen (Bron: CPB Arbeidsmarktrapportage).

1.4 Overheidsfinanciën en beleidsruimte

Het EMU-saldo verslechtert in 2026 naar -2,6% van het bruto binnenlands product en verbetert in 2027 naar -1,9%. De aanhoudende structurele uitgavendruk op de Rijksbegroting door stijgende collectieve zorglasten, defensie-uitgaven en de rentelast op de staatsschuld, in combinatie met personele uitvoeringskrapte, beperken de reguliere begrotingsruimte (Bron: CPB Overheidsfinanciën / Miljoenennota).

1.5 Conclusie

Het economische scenario combineert een gematigde groei met een hoge geopolitieke en consumptieve onzekerheid. De mediane koopkracht stijgt tijdelijk in 2026 maar stagneert volledig op een hard plateau in 2027. Om huishoudens effectief te beschermen tegen inflatoire schokken, dient de begrotingssturing via een sluitende balans van **€ 25,65 miljard** proactief te focussen op het direct verlagen van de vaste lasten en het wegnemen van de energieprijssalarissen.

2. DOORWERKING HUIDIG BELEID: ECONOMISCH SCENARIO 2026–2028

Doel en afbakening

De nulmeting van de doorwerking van het huidige kabinetsbeleid binnen het CPB-basispad. De focus ligt hierbij primair op de economische mechanismen, de logistieke timing en de kwetsbaarheden van de bestaande begrotingssystematiek.

2.1 Koopkracht en consumptie

Onder het CPB-basispad is de mediane koopkrachtimpuls in 2026 met 1,4% tijdelijk positief door de reële loonontwikkeling die de private consumptie ondersteunt. In 2027 valt deze dynamiek echter volledig weg en stagneert de mediane koopkrachtontwikkeling op een hard plateau van 0,0%. Deze abrupte stilstand vergroot het macro-economische risico op een scherpe vraagafzwakking en consumptiedaling, met name wanneer huishoudens gelijktijdig worden geconfronteerd met externe prijsschokken (Bron: CPB Centraal Economisch Plan).

2.2 Inflatie en schokgevoeligheid

De inflatie volgt binnen het basispad een gematigde trend richting circa 2%. Echter, de gevoeligheid voor schokken op de energiemarkt blijft onverminderd groot. Binnen het CPB-kader verhogen specifieke voorgenomen beleidsmaatregelen (zoals de btw-verhoging op logies en het afschaffen van de salderingsregeling) de inflatie in de periode 2026–2027 structureel met een directe bijdrage van +0,2 procentpunt. Bij hernieuwde geopolitieke spanningen kunnen de officiële energievarianten hier in 2026 nog eens een extra inflatiedruk van +0,6 tot +1,5 procentpunt aan toevoegen (Bron: CPB Inflatievarianten / Centraal Economisch Plan).

2.3 Begroting en timing/uitvoering

De strikte handhaving van de reguliere begrotingsdiscipline en de acute maatschappelijke uitvoeringskrapte binnen het overheidsapparaat bepalen de feitelijke timing van de beleidsdoorwerking. Bij onvoorziene externe schokken is een snelle, vloeibare landing van financiële steun aan de keukentafel cruciaal. De ingebouwde ambtelijke vertraging in de huidige procesgestuurde systematiek vergroot bij crises de noodzaak voor ad-hoc, kostbare en tijdelijke herstelmaatregelen achteraf (Bron: CPB Overheidsfinanciën / Miljoenennota).

2.4 Conclusie

Het huidige beleid stabiliseert weliswaar het theoretische macro-economische basispad, maar kent bij aanhoudende externe schokken een sterk verhoogd systeemrisico. Dit risico wordt gedreven door de volledige koopkrachtstilstand in 2027, de hoge en onvoorspelbare energie-inflatievarianten en de ingebouwde uitvoerings- en timingrisico's van de overheidsmachine, die de budgettaire neutraliteit van de totale **€ 25,65 miljard** op termijn onder druk zetten.

3. DOORWERKING NATIONAAL NOODPLAN: ECONOMISCH SCENARIO 2026–2028

Doel en afbakening

De doorwerking van het Nationaal Noodplan 2026 binnen hetzelfde macro-economische CPB-basispad. De analyse gebruikt uitsluitend de geactualiseerde Noodplan-bedragen en volumes en zet deze direct naast de nulmeting. De kern van deze transitie ligt in de verschuiving van reactieve inkomensreparatie achteraf (*ex-post*) naar proactieve kostenverlaging en het structureel reduceren van de risicoblootstelling vooraf (*ex-ante*).

3.1 Budgettaire herallocatie en bestedingsrichting

Het Nationaal Noodplan realiseert een budgetneutrale herallocatie van **€ 25,65 miljard**, waarbij middelen uit de bureaucratische proces-industrie en lekposten direct worden verplaatst naar tastbare lastenverlaging en fysieke uitvoering (Bron: Strategisch Macro-Economisch Herstelplan):

- **Bestaanszekerheid (Sectie B.1):** Een omvang van **€ 12,00 miljard** voor de lastenverlichting op arbeid via de inkomstenbelasting in Box 1 en de invoering van de **0%-btw-maatregel** op gezonde voeding.
- **Toegankelijke zorg (Sectie B.2):** Een omvang van **€ 3,00 miljard** voor de directe demping van de zorgpremies en gerichte compensatie van het eigen risico via de Zorg-bonus.
- **Wonen & isolatie (Sectie B.3):** Een omvang van **€ 8,75 miljard** voor het grootschalige, wijk-voor-wijk isolatie-offensief, de versnelde bouw van modulaire wooneenheden op Rijksgrond en het Nationaal Omscholingsfonds.
- **Regionaal openbaar vervoer (Sectie B.5):** Een omvang van **€ 1,90 miljard** voor het herstel van de regionale OV-lijnen en de tariefbevrozing om de mobiliteit te borgen.
- **Totale herallocatie:** De som sluit exact op de v2.0-hoofdbalans van **€ 25,65 miljard**, volledig gefinancierd door de apparaats- en fraudesanereringen uit Sectie A (Bron: Integrale Begrotingsbalans).

3.2 Koopkracht: concrete jaarvoordelen per inkomensgroep

Het Integraal Validatiedossier specificeert de reële jaarvoordelen per huishoudtype en adresseert daarmee direct het CPB-koopkrachtplateau van 2027 (0,0% mediaan) via een structurele verlaging van de vaste lasten (Bron: Integraal Validatiedossier):

- **Sociale minima (Inkomens < € 25.000,-):** Een gegarandeerd gecumuleerd jaarvoordeel van **€ 2.450,-** per huishouden, wat neerkomt op € 204,15 maandelijks extra en een relatieve koopkrachtstijging van +10,8%.
- **Lage middeninkomens (Inkomens € 25.000,- t/m € 45.000,-):** Een jaarvoordeel van **€ 2.120,-** per huishouden, wat neerkomt op € 176,65 maandelijks extra en een relatieve stijging van +6,4%.
- **Middeninkomens en Jan Modaal (Inkomens € 45.000,- t/m € 75.000,-):** Een jaarvoordeel van **€ 1.680,-** per huishouden, wat neerkomt op € 140,- maandelijks extra en een relatieve stijging van +3,8%.
- **Hogere inkomens (Inkomens > € 75.000,-):** Een jaarvoordeel van **€ 850,-** per huishouden, wat neerkomt op € 70,85 maandelijks extra en een relatieve stijging van +1,1%.

3.3 Energie-inflatie: CPB-varianten versus Nationaal Noodplan

Waar het CPB-basispad kwetsbaar blijft voor energievarianten (+0,6 tot +1,5 procentpunt inflatie), richt het Nationaal Noodplan zich op een structurele blootstellingsreductie aan de bron. Het Validatiedossier onderbouwt het Nationaal Isolatie-offensief met tastbare fysieke parameters (Bron: Integraal Validatiedossier):

- **Doelgroep:** Het offensief bereikt direct 510.000 huishoudens in acute energiearmoede met de energielabels E, F en G.
- **Gemiddelde besparing per woning:** Een reële labelsprong naar de isolatiestandaard realiseert een gasreductie van gemiddeld 800 m³ aardgas per woning per jaar.
- **Totale gasbesparing:** Dit resulteert in een collectieve besparing van 408.000.000 m³ gas per jaar voor de Nederlandse reële economie.
- **CO₂-winst:** Op basis van de officiële emissiefactor van 1,9 kg CO₂ per m³ aardgas levert dit een directe, verifieerbare jaarlijkse reductie op van 0,77 Megaton CO₂.
- **Huishoudvoordeel:** Dit vertaalt zich per direct in een structurele verlaging van de vaste lasten van € 840,- tot € 1.050,- per jaar per huishouden (Bron: RVO-meting).

3.4 Uitvoering: aanpak van uitvoeringskrapte via standaardisatie en capaciteit

Het Operationele Uitvoeringsdossier positioneert de maatschappelijke uitvoeringskrapte als een eerste-orde probleem en lost timing- en vertragingrisico's op door verregaande standaardisatie en industriële opschaling (Bron: Operationeel Dossier):

- **Unit Zorgrecherche (UZR):** Een actieve handhavingscapaciteit van 250 gespecialiseerde KYC/AML-rechercheurs om zorgfraude aan de poort met de digitale Zorg-sleutel te stoppen (Sectie A.1).
- **Omscholingscapaciteit:** De directe activering van het Nationaal Omscholingsfonds om 15.000 technici via intensieve 12-wekentrajecten op te leiden tot isolatie- en montagespecialisten.
- **Logistieke brigades:** De inzet van Nationale Isolatiebrigades voor de seriële, geprotocolleerde wijk-voor-wijk uitrol bij de 510.000 geselecteerde wooneenheden.
- **Spoedwet-instrumentarium:** Het wettelijk fixeren van de maximale vergunningstermijn op 8 weken via de Spoedwet Nationale Bestaanszekerheid om administratieve en decentrale vertraging te elimineren (Sectie B.3).

3.5 Vergelijking kernpoints: Huidig beleid versus Nationaal Noodplan

De vergelijking zet de CPB-nulmeting direct naast de v2.0 Noodplan-doorwerking binnen hetzelfde macro-economische basisscenario:

- **Koopkracht 2027:** Het huidige beleid leidt tot een stagnerende 0,0% mediaanontwikkeling. Het Nationaal Noodplan doorbreekt dit plateau door een gegarandeerd jaarvoordeel van € 2.450,- voor de minima en € 1.680,- voor de middenklasse.
- **Energieschok-resilience:** Het huidige beleid accepteert een risico van +0,6 tot +1,5 procentpunt extra inflatiedruk en reageert met ex-post compensatie. Het Nationaal Noodplan verlaagt de blootstelling permanent met een collectieve besparing van 408 miljoen m³ gas per jaar.
- **Uitvoeringslogistiek:** Het huidige beleid is gevoelig voor onderuitputting, kasschuiven en proceskosten. Het Nationaal Noodplan dwingt realisatie af via standaardisatie, 15.000 monteurs en de Spoedwet.
- **Budgettaire ruimte:** Het huidige beleid kampt met een oplopend financieringstekort en uitgavendruk. Het Nationaal Noodplan opereert volledig budgetneutraal via de herallocatie van de **€ 25,65 miljard**.

3.6 Samenvattende conclusie

Binnen hetzelfde macro-economische scenario verschuift het Nationaal Noodplan 2026 het beleidsmechanisme definitief van reactieve symptoombestrijding na de schok naar proactieve kostenverlaging en blootstellingsreductie vóór de schok. De budgettaire neutraliteit fungeert hierbij als een onwrikbare randvoorwaarde. Dit vertaalt zich in een structurele versterking van de bestaanszekerheid aan de keukentafel, een demping van de inflatoire energievarianten en het wegnemen van ambtelijke timingrisico's via industriële standaardisatie en gerichte handhavingscapaciteit.

4. BRONNENLIJST EN VINDPLAATSEN

Doel en status

Het vastleggen van de integrale, objectieve bronnenlijst die ten grondslag ligt aan de vergelijkende beleidsanalyse (Hoofdstuk 1 tot en met 3). Dit overzicht garandeert de volledige verifieerbaarheid en technische reproduceerbaarheid van de gekoppelde macro-economische scenario's en de v2.0-begrotingsbalans.

A. Centraal Planbureau (CPB)

- **Centraal Economisch Plan (CEP):** De officiële ramingen, samenvattingen en macro-economische basisscenario's voor de reeks 2024–2027 (Beschikbaar via cpb.nl).
- **CEP Kerngegevens:** De kwantitatieve ankers voor de Nederlandse economie (bbp-groei 1,4% en 1,1%; CPI 2,3% en 2,1%; mediane koopkracht 1,4% en 0,0%; werkloosheid 4,1% en 4,3%; EMU-saldo -2,6% en -1,9%).
- **CEP Verantwoording:** Het onderliggende analytische kader met betrekking tot de economische ontwikkeling, de loongroei, de inflatiedynamiek, de collectieve lastendruk en de koopkrachtberekeningen.
- **CEP Inflatievarianten:** De ramingen en risico-kaders inzake de potentiële energieprijsschokken als gevolg van geopolitieke onzekerheden.

B. Europese Centrale Bank (ECB)

- **Macro-economische projecties:** De overkoepelende conjunctuurprognoses, rentebesluiten en inflatieramingen voor het gehele eurogebied (Beschikbaar via ecb.europa.eu).

C. Rijksoverheid / Ministerie van Financiën

- **Miljoenennota:** De officiële Rijksbegroting, de begrotingsdiscipline, de macro-economische beleidsuitgangspunten en de apparaatsuitgaven van de departementen (Beschikbaar via rijksfinancien.nl).

D. Nationaal Noodplan (Interne v2.0-bronset)

De onderlinge samenhang en de logistieke doorwerking binnen het Rijksprogramma zijn direct verankerd in de stabiele hoofddossiers van de mei-revisie:

- **Dossier 01: Strategisch Macro-Economisch Herstelplan:** Het basismandaat dat de fundamentele koers uitzet voor de budgetneutrale herallocatie van **€ 25,65 miljard** en de inrichting van de spending-secties B.1 tot en met B.5.
- **Dossier 02: Integraal Validatiedossier:** De cijfermatige en wetenschappelijke bewijslast, inclusief het **0%-btw-maatregel** effect, de demping van de energiearmoede bij de 510.000 huishoudens en de reductie van 0,77 Megaton CO₂.
- **Dossier 03: Operationeel Dossier: De Uitvoering:** Het logistieke handboek dat de operationele capaciteit van de 250 KYC/AML-rechercheurs voor de Unit Zorgrecherche en de 15.000 technici voor de Nationale Isolatiebrigades onder de Spoedwet Nationale Bestaanszekerheid borgt.

- **Dossier 04: Institutionele Waarborgen & Fasering:** Het constitutionele kader dat de getrapte escalatieladder van de Burger-balans, de RACI-matrix en de budgettransparantie per kwartaal bekrachtigt.